

KOP HAYVANCILIK YATIRIMLARI DESTEKLEMERİ DEĞERLENDİRME RAPORU

GİRİŞ

Hayvancılık, nüfusun yeterli ve dengeli beslenmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Aynı zamanda hem işletmecilikte hem de ürünlerinin endüstri hammaddesi olması sebebiyle ülkemizde istihdam oluşturan önemli sektörlerin başında gelmektedir. Bu yönüyle ülkemizin sosyal sorunlarına da çözüm getirmektedir. Hayvancılık, özellikle kırsal alanda yaşayan insanlarımızın geçim kaynaklarının başında gelmekte ve köyden kente göçü azaltmaktadır. Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinden oluşan KOP Bölgesi önemli bir tarım ve hayvancılık merkezi konumundadır. Aşağıdaki tablolarda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2014 yılı verilerine göre KOP Bölgesi ve Türkiye'nin hayvancılık verileri sunulmuştur.

Tablo 1. KOP Bölgesi ve Türkiye'deki Büyükbaş Hayvan Varlığı, Sağılan Büyükbaş Hayvan Sayısı ve Büyükbaş Hayvandan Elde Edilen Süt Miktarı (2014 Yılı)

İl	Toplam Büyükbaş Hayvan Varlığı (Baş)	Sağılan Büyükbaş Hayvan Sayısı (Baş)	Büyükbaş Hayvandan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton)
Aksaray	174.203	95.120	316.692
Karaman	62.344	24.895	78.943
Konya	727.560	255.891	898.662
Niğde	140.782	68.806	250.822
KOP Bölgesi	1.104.889	444.712	1.545.118
Türkiye	14.345.223	5.664.131	17.053.653
KOP Bölgesi /Türkiye	7,70	7,85	9,06

<http://www.tuik.gov.tr> [Ziy. Tar. :21/01/2016]

KOP Bölgesi'nin büyükbaş hayvan varlığı içerisinde; toplam sığır varlığı 1.103.991 baş olup Türkiye toplam sığır sayısı içerisindeki payı %7,76'dır. Toplam manda varlığı ise 898 baş olup Türkiye toplam manda sayısı içerisindeki payı ise %0,74'tür. Sığırdan elde edilen süt miktarı 1.544.541 ton ile Türkiye içerisindeki payı %9,09; mandadan elde edilen süt miktarı 577 ton ile Türkiye içerisindeki payı %1,05'tir.

Tablo 2. KOP Bölgesi ve Türkiye'deki Küçükbaş Hayvan Varlığı, Sağılan Küçükbaş Hayvan Sayısı ve Küçükbaş Hayvandan Elde Edilen Süt Miktarı (2014 Yılı)

İl	Toplam Küçükbaş Hayvan Varlığı (Baş)	Sağılan Küçükbaş Hayvan Sayısı (Baş)	Küçükbaş Hayvandan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton)
Aksaray	506.634	277.380	23.460
Karaman	576.264	267.230	19.908
Konya	2.127.437	1.129.684	85.463
Niğde	581.347	367.416	28.843
KOP Bölgesi	3.791.682	2.041.710	157.673
Türkiye	41.485.180	18.924.433	1.577.207
KOP Bölgesi /Türkiye	9,14	10,79	10,00

<http://www.tuik.gov.tr> [Ziy. Tar. :21/01/2016]

KOP Bölgesi'nin küçükbaş hayvan varlığı içerisinde; toplam koyun varlığı 3.276.549 baş olup Türkiye toplam koyun sayısı içerisindeki payı %10,52'dir. Toplam keçi varlığı ise 515.133 baş olup Türkiye toplam keçi sayısı içerisindeki payı ise %4,98'dir. Koyundan elde edilen süt miktarı 134.192 ton ile Türkiye içerisindeki payı %12,05; keçiden elde edilen süt miktarı 23.481 ton ile Türkiye içerisindeki payı %5,07'dir.

Türkiye'de hayvancılık sektörünün geliştirilmesi amacıyla yetiştiricilere birçok destek sağlanmaktadır. Ancak mevcut desteklere ilaveten özellikle bölgesel düzeyde yapılan desteklemeler hem bölgesel gelişmişlik farklarını en aza indirmek açısından hem de bölgenin özelliklerine göre hayvancılığının geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu bölgesel desteklerden birisi de 04.06.2014 tarihli ve 29020 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 19.03.2014 tarihli ve 2014/6359 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Konya Ovası ve Doğu Karadeniz Projeleri Kapsamındaki İllerde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı aracılığıyla hayvancılık işletmelerinin altyapılarının geliştirilmesi, hayvansal üretimde verimlilik ile kalitenin artırılması ve modern hayvancılık işletmelerinin kurulması amacıyla yapılan desteklemelerdir. Söz konusu destek kapsamında KOP Bölgesi'nde bulunan Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde Bakanlık Türkvat veri tabanına ve Koyun Keçi Kayıt Sistemine kayıtlı büyükbaş için en az 10 en çok 49 baş anaç sığır, küçükbaş için en az 100 en çok 200 baş anaç koyun-keçi kapasiteli ve başvuru tarihinden en az 1 yıl önce kayıt altına alınmış aktif işletmesi olan yetiştiricilere yeni ahır ve ağıl yapımı, tadilatı ve kapasitelere uygun damızlık erkek materyal (koç, teke) alımına hibe desteği uygulanmaktadır. Hibe desteği programının 2014 - 2018 yıllarını kapsamaması öngörülmektedir.

Söz konusu desteklemelerin Bölgeye olan faydalarının başında hayvancılıkta en büyük sorunlardan birisi olan ve hayvancılıkta verimi büyük oranda etkileyen ahır ve ağılların şartlarının düzeltilmesi konusu gelmektedir. Hayvancılıkta verimin artırılmasında genetiğin iyileştirilmesi ve beslenme kadar hayvanlara sağlanan konforun da etkili olduğu bilinmektedir. Ancak Bölgemizde bulunan yetiştiricilerin ekonomik durumları göz önünde bulundurulduğunda hayvanlara sağlanan refahın yetersiz olduğu görülmektedir. Yine bu durum hayvan sağlığı üzerinde de olumsuz etki oluşturmakta ve gıda talebinin büyük oranda sağlandığı hayvansal ürünlerin insan sağlığına etkisini düşündürmektedir. Ayrıca modern şartlarda yeni ahır ve ağılların inşa edilmesi veya mevcut ahır ve ağılların rehabilitasyonu sonucu yapılan hayvancılığın kalitesinin artırılması ve dolayısıyla yetiştiricilerin çalışma şartlarının iyileştirilmesi, kırsalda yaşayan gençlerin meslek seçimi konusunda hayvancılığa olan bakış açılarının olumlu şekilde etkilenmesini ve genç nüfusun kırsal bölgelerde muhafaza edilmesini sağlayacaktır. Ancak yine Bölge yetiştiricilerinin ekonomik durumları göz önüne alındığında, işletme kapasitelerinin artırılması veya rehabilitasyonu konusunda sermayelerinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Bu durumda hayvancılık konusunda sağlanan hibe destekleri ve kredilere olan ilgileri fazla olmaktadır. Ancak yetiştiricilerin istenilmekte olan şartlardan dolayı diğer hibe ve kredi desteklemelerinden faydalanma konusunda problem yaşadıkları ve söz konusu desteklemelerin Bölge yetiştiricilerine alternatif bir yol olduğu görülmektedir.

Diğer önemli bir konu ise Bölgedeki mevcut küçükbaş hayvancılık işletmelerine sağlanan damızlık koç ve teke alımı hibe desteği ile sürülerdeki döl veriminin iyileştirilmesidir. Küçükbaş hayvancılık işletmelerinde sürekli aynı damızlık koç ve tekeler kullanılması sonucu

genetik yönden iyileşme (verimlilik) sağlanamamaktadır. Bu destelemeler ile birlikte işletmelerde kan değişimi sağlanmakta ve işletme sahiplerinin gelir düzeyi göz ile görülür şekilde artmaktadır. Ayrıca bu desteklemeler, ülkemizde yürütülen ve başarılı bir proje olan “Halk Elinde Islah Projesi” ile bir bütünsellik oluşturması açısından da önem arz etmektedir.

Bölgemiz hayvancılığının geliştirilmesi için yukarıda bahsedilen destek programının uygulanması önemli olmakla birlikte bu desteklerden yatırımcıların faydalanma oranı da bir o kadar önemlidir. Bu kapsamda söz konusu desteklemelerin değerlendirilmesi amacıyla Aksaray (17.09.2015), Karaman (13.10.2015), Konya (24.12.2015) ve Niğde (06.10.2015) illerinde kamu ve STK’lardan konu uzmanları ile birlikte değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Toplantılar Koordinatör Mevlüt VANOĞLU yönetiminde Veteriner Hekim Kübra BİÇER tarafından rapor edilerek gerçekleştirilmiştir. İl bazında alınan görüşler destekleme konuları bazında problem ve çözüm önerileri şeklinde birleştirilerek bu rapor hazırlanmıştır. Ayrıca bu destek programı kapsamında yapılan desteklere ilişkin veriler ekte (EK-1) sunulmaktadır.

A. Damızlık Koç ve Teke Desteği

Damızlık koç ve teke desteği kapsamında toplantılarda belirtilen problemler ve talepler doğrultusunda getirilen çözüm önerileri aşağıda sunulmaktadır.

Sıra No	Problem	Çözüm Önerisi
1.	Anaç Hayvan Alt ve Üst Limitleri	
1.a.	<p>Hayvancılık yatırımları uygulama rehberinde, destekten yararlanabilecek işletmelerin küçükbaş hayvan için “100 ile 200 baş anaç hayvana” sahip olması şartı vardır. Ancak 200 baştan fazla ve 100 başın altında hayvana sahip olan işletmeler bu destekten faydalanamamaktadır.</p> <p>Bu desteklemelerden faydalanabilmek adına küçükbaş işletmelerde 100 başa ulaşmak için sürü birleşmeleri ve 200 başa ulaşmak için de sürü bölünmeleri yaşanmaktadır. Bu durum beraberinde birçok problem de getirmektedir.</p>	<p>Anaç hayvan sayılarındaki alt ve üst limitler değiştirilmelidir. Küçükbaş hayvan için koç ve teke sayısı bir işletme için en çok 10 baş olmak kaydıyla, 50 ve yukarısı sürü büyüklüğüne sahip işletmelerin bu destekten faydalanma imkânı sağlanmalıdır.</p>
2.	Damızlık Koç ve Teke Fiyatları	
2.a.	<p>Bakanlığın damızlık koç ve teke fiyatı için belirlediği üst limit (Bu limit damızlık koç için 1.500,00 TL, damızlık teke için ise 750,00 TL’dir.), piyasa fiyatının altında kalmaktadır. Bu durum da desteğe olan başvuru sayısını düşürmektedir.</p>	<p>Damızlık koç ve teke desteği fiyatlarının piyasa fiyatlarıyla eşdeğer olması sağlanmalıdır.</p>

2.b.	Bakanlık tarafından desteklenecek maksimum koç fiyatı 1.500,00 TL iken teke için belirlenen bu üst sınır 750,00 TL'dir. Ancak kaliteli bir tekenin fiyatı koç ile aynı değerlerdedir. Bu durum yetiştiricinin tekeye olan talebini düşürmektedir.	Bakanlık tarafından desteklenecek maksimum teke fiyatının üst sınırı da koç desteğinde olduğu gibi 1.500,00 TL'ye çıkartılmalıdır.
3.	Damızlık Koç ve Tekelerin Tahsisi	
3.a.	Bakanlık tarafından damızlık erkek materyali (koç) temini için tahsis yapılan TİGEM, %20'lik yetiştirici katkısını peşin talep etmektedir ve tahsisi yapılan hayvanları adeta satın alınması için mecbur bırakmaktadır. Seçim heyeti tarafından tahsisi yapılan hayvanların yatırımcılar tarafından beğenilmemesi durumunda para iadesi yapılmamaktadır. Bu durumda ya peşinat yanmaktadır ya da beğenilmeyen hayvan satın alınmak zorunda kalmaktadır.	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü koordinasyonunda ön seçim heyetinin oluşturulması ve bu heyet tarafından TİGEM'de bulunan damızlık hayvanların seçiminin yapılmasının ardından, %20'lik yetiştirici katkısının yatırılması sağlanmalıdır.
3.b.	Bakanlık, TİGEM'in ilgili bir işletmesinden belli sayıda hayvan alımı tahsis etmektedir. Tahsis edilen işletmelerden hayvanların tamamının alınma zorunluluğu vardır ve seçilecek hayvanlar belirlenen TİGEM işletmesi ile sınırlı kalmaktadır. Dolayısıyla beğenilmeyen hayvanlarda alınmak zorunda kalmaktadır. Bu durum yatırımcının tepkisini çekmekte ve desteğe olan ilgiyi düşürmektedir.	Hayvan temininin, TİGEM'in sadece belirlenen bir işletmesinden değil de birden fazla işletmesinden temin edilme imkânı verilmelidir.
3.c.	Halk Elinde Islah Projesi kapsamında olan işletmelerden alınan hayvanlarda %80 destekleme ödemesinin hayvanı alan yatırımcıya verilmektedir. Hayvanı alan yatırımcı ile satışı yapan işletme sahibi arasındaki güvensizlikten dolayı bu uygulama problem oluşturmaktadır.	Damızlık koç ve teke alımlarında %80 destekleme ödemesinin, "TİGEM'den yapılan hayvan alımlarında nasıl ödeme TİGEM'e yapılıyorsa" benzer uygulamanın Halk Elinde Islah Projesi kapsamında yapılan alımlarda da ya hayvan satışı yapan işletmelere ya da ilgili hayvancılık birliklerine ödenmesi sağlanmalıdır.
3.d.	TİGEM ve Halk Elinde Islah Projeleri kapsamında yetiştirilen koç ve teke potansiyeli, yatırımcıların talebini karşılayamamaktadır.	Toplantılarda belirtilen bu problem için herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir.

3.e.	TİGEM ve Halk Elinde Islah Projesi kapsamında yetiştirilen koç ve tekelerden yatırımcı tarafından talep edilen her ırk hayvan bulunmamaktadır.	Toplantılarda belirtilen bu problem için herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir.
4.	Damızlık Koç ve Tekelerin Yaşları	
4.a.	Uygulama Rehberi'nde damızlık olarak seçilecek koç ve tekelerin seçim tarihinde en az 12-24 aylık olması zorunluluğu bulunmaktadır. Ancak yatırımcılar tarafından 12 aylıkken alınan bu hayvanlar 6 ay gibi bir süre daha aşım süreci amacıyla bekletilmekte ve bu durumda hayvanların fazladan bakıldığı düşüncesi oluşmaktadır. Ayrıca yatırımcı tarafından aşım süreci için bekletilecek bu 12 aylık hayvanların fiyatları piyasadaki diğer 18 aylık hayvanlarla karşılaştırılmakta ve kendilerine yüksek fiyatta toklu hayvan satıldığı düşünülmektedir. Bu durumda 12 -18 aylık dönemde bu hayvanlardan yararlanılamaması problem oluşturmaktadır.	Uygulama Rehberi'nde damızlık olarak seçilen koç ve tekelerin seçim tarihindeki yaş sınırı 18-30 aylık olarak değiştirilmelidir. Damızlık koç ve tekelerin, 4-5 aylık yaşta iken birlikler tarafından satın alınıp bu hayvanlar damızlık yaşa gelinceye kadar birlikler tarafından yetiştirilmesi ve birlikler tarafından hayvanların yatırımcıya temininin sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır (Birlikler tarafından "Koç ve teke Depoları"nın oluşturulması).
5.	Hayvan Sigortası	
5.a.	Uygulama Rehberinde, damızlık olarak alınan hayvanların en az 1 yıllık TARSİM hayvan hayat sigortası yapılması zorunluluğu vardır ve bu ödeme yatırımcı tarafından gerçekleştirilmektedir. TARSİM, TİGEM'den satın alınan koçların sigortasını TİGEM'den satın alma esnasında yapmamaktadır ve bu koçların sigortasını yapmak için yatırımcının işletmesinde görme zorunluluğu getirmektedir. TİGEM'den alınan hayvanların kura usulü yatırımcıya dağıtımı yapıldıktan sonra İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü personeli tarafından tek tek yerinde kontrolü yapıp teslim teslim tutanağı hazırlanmakta ve faturası kesilmektedir. Ancak hayvanlar yatırımcıya peşin verilmektedir ve daha sonrasında yatırımcı TARSİM sigortasını ödemekte zorlanmaktadır. Bununla birlikte TARSİM tarafından hayvanların sigortalanması işlemleri de uzun zaman almaktadır. Bu zaman zarfında satın	Hayvanlar, alım yapan işletmelere dağıtılmadan önce satın alındığı TİGEM'de hayvan kontrolünün ve sigortasının (Yol sigortası dahil) yapılması gerekmektedir. TARSİM' in özellikle bu projeler için bu uygulamasını değiştirmesi gerekmektedir.

	alınan hayvanlar telef olursa sigortası olmadığı için yatırımcı maddi zarar görmektedir.	
5.b.	TARSİM, sigorta tüzüğüne göre bir işletmede 10 hayvandan aşasını sigorta etmemektedir. Dolayısıyla 10 hayvanın altında alınan koç ve tekeler sigorta ettirilememektedir.	TARSİM ile görüşülerek bir işletmede sigorta edilecek minimum hayvan sayının 5'e düşürülmesi konusu önerilmelidir veya tebliğde belirtilmelidir.
6.	Vergiler	
6.a.	<p>Devlet üretim çiftliklerinde (TİGEM) koç fiyatları yatırımcıya yüksek gelmektedir. TİGEM'lerden alınan hayvanlarda %8 KDV bedeli ve taşıma masrafları da yatırımcı tarafından karşılanmaktadır ve bu durum da hayvanın alım maliyetini artırmaktadır.</p> <p>TİGEM, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri üzerinden hayvanları verdiğinde yatırımcı %8 KDV bedelini ödemek zorunda kalmaktadır. Eğer hayvanlar Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üzerinden verilirse KDV bedeli alınmamaktadır (Üretici birlikleri KDV'den muaf olup kar amacı gütmemektedirler). Ancak TİGEM bu birlikleri muhatap alıp hayvan satmamaktadır.</p>	<p>Bu destekten faydalanacak olan yatırımcılar KDV'den muaf tutulmalıdır ya da TİGEM'den alınan koçların fiyatları düşürülmelidir.</p> <p>TİGEM, direk Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üzerinden koçları yatırımcılara satmalıdır.</p>

B. Ahır ve Ağıl Yeni İnşaat Desteği

Ahır ve ağıl yeni inşaat desteği kapsamında toplantılarda belirtilen problemler ve talepler doğrultusunda getirilen çözüm önerileri aşağıda sunulmaktadır.

Sıra No	Problem	Çözüm Önerisi
1.	Anaç Hayvan Alt ve Üst Limitleri ve İşletme Kaydı	
1.a.	Uygulama Rehberinde destekten yararlanabilecek işletmelerin büyükbaş hayvan için 10 ile 49 baş anaç hayvana sahip olması şartı vardır. Bu durumda bölgemizde çok sayıda bulunan 10 baş altı küçük işletmeler destekten faydalanamamaktadırlar. Bu durum da aile çiftçiliğini olumsuz etkilemektedir.	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine üye olmak için en az 5 hayvana sahip olma şartı da değerlendirilerek büyükbaş hayvan için bu limitlerin 5-49 baş olması gerekmektedir.
1.b.	Yatırımcının bu destekten faydalanabilmesi için “Başvuru tarihinden en az bir yıl önce Bakanlık Türkvet veri tabanına veya Koyun Keçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan ve aktif işletmesi olan birey” olması şartı bulunmaktadır. Bu durum sermayesi olan ve hayvancılığa yeni yatırım yapacaklar için engel oluşturmaktadır.	Kayıt süresi şartı değiştirilerek; işletme sürelerine göre puanlamanın getirilmesi ve ayrıca puanlama yapılırken yatırımcının kırsalda yaşaması, yaş durumu vb. özelliklerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
2.	Yatırım Alt ve Üst Limitleri	
2.a.	İnşaat hak edişlerinde toplam ödemeye esas proje bedellerinin belirlenmesinde kullanılmak üzere damızlık koyun-keçi birim fiyatı KDV hariç 500,00 TL olarak belirlenmiştir. Bu durumda küçükbaş işletmelerinde yatırımcıya verilen hibe tutarı maksimum 50.000,00 TL’dir. Bu tutar da piyasa bedelinin altında kalmaktadır. Aynı zamanda küçükbaş işletmelerinde inşaat yatırımı için söz konusu olan %50 hibe oranı düşük kalmaktadır.	İnşaat hak edişlerinde toplam ödemeye esas proje bedellerinin belirlenmesinde kullanılan 500,00 TL/baş olan yatırım tutarının 1.000,00 TL/baş veya 1.500,00 TL/baş olarak güncellenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte inşaat yatırımında söz konusu olan hibe oranının yatırımcıyı teşvik edecek seviyeye yükseltilmelidir.
2.b.	Büyükbaş işletmeler için de belirlenmiş olan inşaat yatırımı üst limiti piyasa koşullarına göre çok aşağıda kalmaktadır.	Büyükbaş hayvancılıkta inşaat yatırımı destek miktarı üst limiti piyasa koşullarına göre düzenlenmelidir ve 250.000,00 TL olmalıdır.

3.	Proje Hazırlanma Maliyeti	
3.a.	<p>Destek kapsamında, projelerin ön kabulünden sonra 30 gün içerisinde yatırımcılar yaptıracağı inşaatlar için İPYB tarafından teknik yönden incelenerek uygun bulunacak ve Bakanlık İl Müdürlüğünce onaylanacak mimari, statik, sıhhi, elektrik ve makine yerleşim projeleri hazırlamak zorundadırlar. Bu projelerin hazırlanma bedelleri ise yatırımcıya yüksek gelmektedir. 10 baş hayvan ve 49 baş hayvan kapasiteli projelerin hazırlanması yaklaşık aynı maliyeti bulmaktadır.</p> <p>Ayrıca yatırımcılar proje çizimi ve ruhsat alma işlemlerini ortalama bir yılda tamamlayabilmektedirler ve bu süreçte inşaatlarına başlayamamaktadırlar. Proje inşaatına başlayabilmek için proje çizimi ve ruhsat alma işlerine 40 baş kapasiteli bir ahır için yaklaşık 20 Bin TL harcama yapılmaktadır. 10 başlık bir işletmede yatırımcı, 30 bin TL destek alacakken bunun 15 bin TL'sini bu projeleri hazırlamak için harcamaktadır. KOP Bölgesindeki yatırımcıların bu desteğe başvurusunun az olmasının ana sebebi de budur.</p>	<p>Kurumlar (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeler) tarafından bölgeye özel tip projeler tespit edilmeli ve 20, 30, 40, 50 ve 100 başlık açık ve yarı açık ahır projeleri hazırlanmalıdır.</p> <p>Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından tip proje yaptırılıp Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne onaylatılmaktadır. Bu projelerin de yatırımcılar tarafından kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.</p> <p>Bu destekleme kapsamında proje yapımı için de yatırımcıya belirlenecek esaslar kapsamında hibe desteği verilmeli ve bu proje destek miktarının belirlenmesi aşamasında da ilgili odaların görüşü alınmalıdır. Ayrıca destek miktarının belirlenmesinde TKDK'nın uygulamaları da baz alınabilir.</p> <p>İlgili İl Müdürlüklerinin bu konuda işlem sürecini hızlandırması ve yeni projelerin önünü açması gerekmektedir.</p> <p>Proje fenni mesuliyetleri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü teknik elemanları tarafından üstlenilebilir.</p>
3.b.	<p>Küçükbaş hayvancılık işletmelerinde çok farklı tiplerde bölgeye uygun olmayan projeler yatırımcılar tarafından uygulanmaya çalışılmaktadır.</p>	<p>Küçükbaş hayvancılık işletmeleri için 100, 200, 300, 400 ve 500 başlık bölgeye uygun tip projeler geliştirilmeli ve hibe kapsamında yatırımcılara kullanma imkanı verilmelidir.</p>
4.	Ruhsat Alma ve İzin İşlemleri	
4.a.	<p>Yeni inşaat ve tadilat projelerinde İl Özel İdareleri ve Belediyelerden ruhsat ve gerekli izinlerin alınma aşamalarında problem yaşanmaktadır ve bu süreç uzun zaman almaktadır. Bu sürecin uzaması sonucunda ahır ve ağıl inşaatları kış sezonuna denk gelmektedir. Ayrıca proje yatırıma alındıktan sonra projenin 1 yıl içerisinde tamamlanması şartından dolayı yatırımcının hibeden yararlanışı riske girmektedir.</p>	<p>İnşaat ruhsatı ve gerekli izinlerin alınması dolayısıyla sürecin uzaması durumu mücbir sebep olarak gösterilmelidir.</p> <p>Destek başvuru süresi en geç Mart ayının sonuna kadar olmalı ve yatırımcılara sonuçlar Nisan ayının sonunda açıklanabilmelidir.</p> <p>Ruhsat ve gerekli izinlerin alınması konusunda ilgili kurumlara bu projelerde kolaylık göstermeleri ve ilgili aşamaları</p>

	<p>İl Özel İdaresi tarafından yatırımcıya duruma göre 11 kuruma kadar (Adana BOTAŞ dahil) izin alma gerekliliği getirilmektedir. Bu durum yatırımcıların bu desteklerden soğumasına sebep olmaktadır.</p> <p>Özellikle hızlı tren hattına isabet eden bölgelerde, TCDD Genel Müdürlüğü'nden izin alınması sebebiyle ruhsatta gecikmeler olmaktadır.</p>	<p>hızlandırmaları için tavsiyede bulunulması gerekmektedir. (Özellikle TCDD)</p> <p>İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yapı ruhsatı işlemleri için Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne görüş sunulmaktadır ancak Tarım Reformu Genel Müdürlüğünden gelecek cevap çok gecikmektedir. Bu konu ile ilgili gerekli hassasiyetin sağlanması gerekmektedir.</p> <p>İl Özel İdaresi ruhsat konusunda yatırımcıyı zorlamamalıdır. 3194 sayılı İmar Kanunu'nda Belediye ve mücavir alanlar dışında köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturanların köy yerleşik alanları ve civarında mezralarda yaptıracağı konut, hayvancılık veya tarımsal amaçlı yapılar için inşaat ve iskân ruhsatı aranmamaktadır. Yapının fen ve sağlık kurallarına uygun olduğuna dair valilik görüşü ve muhtarlık izniyle bu durum basitleştirilebilmektedir. Yapılan Toplantılarda İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü koordinasyonunda İl Özel İdaresi ile yapılacak ikili görüşmelerle bu duruma çözüm aranması konusunda hem fikir olunmuştur. Ancak İl Özel İdare ile yapılan görüşmede İmar Kanununa göre işlem yaptıklarını bu kanun değişmediği takdirde şu an itibarı ile yapacak bir şeylerinin olmadığını beyan ettiklerinden bu madde çıkarılmalı veya İmar Kanunu değişmelidir.</p>
4.b.	<p>Bazı yatırımcılar bazı Belediyelerin kanuni bir zorunluluk olmaması, hatta kanuni bir muafiyet olmasına rağmen bağış adı altında harç aldıklarını söylemektedirler.</p>	<p>Toplantılarda belirtilen bu problem için herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir.</p>
4.c.	<p>Belediyelerin hem proje hem de inşaat aşamasında denetimi yetersiz kalmaktadır.</p>	<p>Belediyelerin bu konuda daha fazla hassasiyet göstermesi gerekmektedir. (Bu durum tip projelerin hazırlanması için dayanak olabilir.)</p>
4.d.	<p>Eski ahır olan bir yatırımcı ahırını yenilemeyi düşündüğünde imar izni alabilmesi için eski ahırını yıkmak zorunda kalmaktadır. Bu durumda yeni inşaatın yapımı aşamasında mevcut hayvanların barındırılması problemi oluşmaktadır.</p>	<p>Yatırımcının yeni ahırının inşaatı bittikten sonra eski ahırının yıkılmasına izin verilmesi uygun olacaktır.</p>

4.e	Arazisinde ruhsatsız evi olan yatırımcıya arsası müsait olmasına rağmen ahır inşaatı için yapı ruhsatı izni verilmemektedir. Ahıra ruhsat alabilmek adına evinin ruhsatlandırılması için para cezası ödemesi gerekmektedir. Bu durumda yatırımcı yatırımı yapmaktan vazgeçmektedir.	Toplantılarda belirtilen bu problem için herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir.
4.f.	İnşaatı yapılacak olan yapı 500 m ² 'yi geçtiği zaman yapı müteahhitliği belgesi istenilmektedir.	Bu kapsamda makul bir üst limit bulunmalıdır. (1000 m ² 'ye çıkartılabilir)
4.g.	Ruhsatta ağıl tabanlarının beton yapılması zorunluluğu vardır. Bu durum oluşan işletme atıklarının bertaraf edilmesi konusunda problem oluşturmaktadır.	Ruhsatta değişikliğe gidilerek ağıl tabanlarında ızgaralı, sıkıştırılmış toprak vb. yöntemlere izin verilmelidir.
5.	Vergiler ve Borçlar	
5.a.	Proje kapsamında ödenmesi gereken vergiler destek kapsamında olmayıp yatırımın maliyetini arttırmaktadır ve bu durum yatırımcı için yük oluşturmaktadır.	Bu desteklemeler kapsamında yatırımcının yükünü hafifletmek adına belli oranda KDV muafiyeti tanınmalıdır.
5.b.	Yapı kullanım izin belgesi alınırken SGK pirim borçlarının ve vergi dairesi harçlarının bulunması yatırımcının maliyetini arttırmaktadır.	Tarımsal yapılar, harçlardan ve %50 oranında SGK primlerinden muaf tutulmalıdır.
6.	Hak Edişler	
6.a.	Onaylanan büyükbaş ve küçükbaş yeni inşaat ve tadilat projelerinde hak edişler proje tamamlandığında düzenlenmektedir. Ancak inşaatı yapan müteahhit ise iş ilerledikçe yapılan iş karşılığında bölüm bölüm yatırımcıdan para talep etmektedir. Bu durum da yatırımcıların inşaat giderlerini ödemesinde zorluk yaratmaktadır. Böylece desteğe olan başvurular ve işleyiş güçleşmektedir.	Onaylanan yeni inşaat ve tadilat projelerinde inşaat giderleri belli dönemler halinde hak edişlere bölünmelidir (İnşaat temeli, duvarı, çatısı, iç tesisatı vb.) ve yatırımcıya iş ilerledikçe inşaat giderlerini ödeme imkanı sunulmalıdır. Yatırımcıdan kısmen banka teminat mektubu alınmak kaydıyla da bu sistem uygulanabilmelidir.
7.	Arazi Durumu	
7.a.	Hayvancılık işletmelerinin kurulması için yatırımcılar ahır ve ağıllarını yapacak uygun arazi bulamamaktadırlar. Arazi toplulaştırmalarının uzaması sonucu da	Yeni hayvancılık işletmelerinin kurulması adına yatırımcılara uygun arazi temini sağlanmalıdır. Bu arazi temini bölgemizde yapılmakta olan arazi toplulaştırması

	<p>hayvancılık işletmeleri yatırımları gecikmektedir.</p> <p>Mevcut Mera Kanunu'nda, meraların ayrılmaz bir bütünü olan küçükbaş hayvan işletmelerinin yapılmasına müsaade edilmemektedir.</p> <p>Bununla birlikte yerleşim yeri içerisinde yapılan hayvancılık işletmelerine koku ve diğer sebeplerden dolayı vatandaşlar olumsuz tepki vermektedirler.</p>	<p>kapsamında üretilmesi en isabetli olacaktır. Aynı zamanda arazi toplulaştırma süreçleri de hızlandırılmalıdır.</p> <p>Meralarda belli şartlarda küçükbaş hayvancılık işletmelerinin kurulmasına imkan verilmelidir.</p> <p>TOKİ ile işbirliği içerisinde, belirlenen yerlerde arazi kamulaştırılması yapıp bu yerlerde tip projeye uygun ahır ve ağıllar inşaat edilip bunları yetiştiricilere taksitle ödeme imkânının verilerek satışı yapılmalıdır. (Anahtar teslim ahır ve ağıl tip projeleri)</p> <p>Yatırımcılara, daha düşük maliyetlerle yapılabilecek branda veya seyyar (portatif, mobil) ahır ve ağılların yapımı konusunda da belli oranda destek sağlanmalıdır.</p>
8.	Yatırım Konuları	
8.a.	<p>Proje Uygulama Rehberinde “bakıcı evi” projenin uygun olmayan maliyetleri arasında yer almaktadır. Bu durumda yatırımcı bakıcı evi yaptırmak istediğinde bunu kendi imkanlarıyla karşılamaktadır.</p>	<p>Bu destek kapsamında belli ölçüğe kadar bakıcı evlerinin yapımı konusuna da destek verilmelidir.</p>
9.	İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve İl Proje Yürütme Birimi	
9.a.	<p>İnşaat proje uygulamalarının kontrolü, izlenmesi ve değerlendirilmesi İl Proje Yürütme Birimi tarafından yapılmaktadır. İPYB içerisinde farklı kurumlardan inşaat mühendisleri de bulunmaktadır. Ancak bu personel kendi kurumlarının mevzuatı ve mantığıyla hareket ettikleri için ahırlarda istemiş oldukları şartlar maliyeti gereğinden fazla yükseltmektedir.</p>	<p>İl Proje Yürütme Birimlerinin personel yapısı yeniden düzenlenmelidir. Bunun için İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerine inşaat ve makine mühendisleri istihdam edilmeli veya sözleşmeli personel konusunda hizmet alımına uygun ortam sağlanmalıdır.</p>
9.b.	<p>İl Proje Değerlendirme Komisyonu (İPDK) ve İl Proje Yürütme Birimi (İPYB), İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü bünyesindeki farklı şubelerden (Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve su ürünleri, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlükleri) ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerinde görev yapan teknik personelden oluşmaktadır. Bu</p>	<p>Bu birimlerin yapısı gözden geçirilmelidir.</p> <p>İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve İl Proje Yürütme Birimi aynı şubede görev yapan teknik personelden oluşturulmalıdır. Böylece bu birimlerin toplanması ve yürüttükleri işlerin kısa sürede tamamlanması sağlanacaktır.</p>

	personelin kendi şubelerine ait işlerinin yoğunluğu nedeniyle bir araya gelmesi zor olmaktadır ve bu durum yapılan işin sağlıklı yürütmesine engel olmaktadır.	
10.	Altyapı Hizmetleri	
10.a.	<p>Mücadir alanlar dışında kurulan büyükbaş işletmelerde özellikle yol, elektrik ve temiz kullanım suyu temin edememe gibi altyapı sorunları bulunmaktadır.</p> <p>MEDAŞ OG (Orta Gerilim) inşaat bittikten sonra elektrik hizmeti sunmakta ve bu durumda inşaat yapımı sırasında elektrik problemi çekilmektedir.</p> <p>Aynı zamanda hayvancılık işletmelerinin plansız ve dağınık alanlarda kurulmasından dolayı da bu işletmelere kısa sürede hizmet götürülememektedir.</p>	<p>Mücadir alan dışında kurulan işletmelere kısa sürede bu altyapı hizmetlerinin sunulması gerekmektedir.</p> <p>Ayrıca kurulacak işletmelere inşaat aşamasında zorluk çekmemeleri adına inşaatın önce de elektrik hizmetinin sağlanması gerekmektedir.</p> <p>Aynı zamanda hayvancılık işletmelerine kısa sürede altyapı hizmetlerinin sunulması amacıyla hayvancılık bölgelerinin oluşturulması ve bu bölgeler oluşturulurken salgın hastalıklar dikkate alınarak gerekli şartların sağlanması gerekmektedir. Bu kapsamda arazi toplulaştırma çalışmalarının da değerlendirilmesi gerekmektedir.</p>
11.	Diğer Hibe ve Kredi Desteklerinden Yararlanma	
11.a.	<p>Bu hibe desteği kapsamında ahır yapan bir yatırımcı aynı yere ev, hangar, güneş enerjisi sistemi veya diğer yapıları yapmak istediğinde ve diğer kurumların (IPARD, Ziraat Bankası vb.) hizmetlerinden faydalanmak istediğinde Uygulama Rehberi'nin 3.3.ç. maddesi (Yatırımcılar yatırım yerine ipotek koydurmamak kaydıyla kredi ve vergi teşviklerinden yararlanabilirler.) buna engel olmaktadır.</p>	<p>Bu kapsamda yatırımcıların diğer yapılar için başka kurumların hibe ve kredi desteklerinden faydalanmasının önünü açmak gerekmektedir.</p>

C. Ahır ve Ağıl İnşaat Tadilat Desteği

Ahır ve ağıl inşaat tadilat desteği kapsamında toplantılarda belirtilen problemler ve talepler doğrultusunda getirilen çözüm önerileri aşağıda sunulmaktadır.

Sıra No	Problem	Çözüm Önerisi
1.	Ahır ve Ağıl Ruhsatları	
1.a.	Ahır ve ağıl inşaat tadilatına başvuran yatırımcıların mevcut ahır ve ağıllarının ruhsatı olmadığı için işlem yapılamamaktadır. Bu durumda tadilat desteğinden faydalanamayan ruhsatsız işletme sayısı oldukça fazladır.	Toplantılarda belirtilen bu problem için herhangi bir çözüm önerisi getirilmemiştir.
2.	Uygulama Rehberinden Kaynaklanan Diğer Problemler	
2.a.	Uygulama Rehberinde "Bir tadilat proje tutarının yeni ahır inşaat proje tutarının %50'sini geçemeyeceği ve tadilat proje tutarı yeni ahır proje tutarının %50'sini geçmesi durumunda destekten %25 oranında yararlanacağı" ibaresi bulunmaktadır. Bu durum tadilat desteğinin yatırımcı tarafından ekonomik görülmemesine neden olmaktadır.	Uygulama Rehberinde belirtilen "Bir tadilat proje tutarının yeni ahır inşaat proje tutarının %50'sini geçemeyeceği" şartı kaldırılmalıdır. Tadilat projelerine de hayvan adedi üzerinden yeni inşaat projeleri gibi destek verilmelidir.

D. KOP Hayvancılık Yatırımları Desteği Kapsamında Bölgeye Alternatif Destekleme Önerileri ve Görüşler

D.1. Makine Ekipman

Aşağıda belirtilen makine ve ekipmanlar destek programı kapsamına alınmalıdır.

- Süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı,
- Yem karma makinası,
- Yem kırma ve yem ezme makinası,
- Silaj makinası ve yonca balya makinası,
- Katı gübre atık dağıtıcı ve gübre seperatörü,
- Otomatik gübre sıyırma makinası,
- Padoklar, kilitleme sistemleri, suluklar, buzağı kulübeleri, kaşağı,
- Koyun kırpma makinası

D.2. Ürün İşleme Tesisleri

Küçük ölçekli süt ürünleri işleme tesislerine de destek verilmelidir.

D.3. Güneş Enerji Sistemleri

Hayvancılık işletmelerinde güneş enerjisi sistemlerine de destek verilmelidir.

D.4. Yapağı

Yapağının değerinde satılması konusunda gerekli araştırmalar yapılmalıdır. Yapağı yıkama ve işleme tesisi kurulması konusunda da destek verilmelidir.

D.5. Sürü Yöneticisi

Bölge yetiştiricileri, sürülerini emanet edebilecekleri bilgili ve deneyimli sürü yöneticisi bulma konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu mesleği icra eden kişilerin bilgi ve birikimlerinin artırılması ve çalışma şartlarının düzeltilmesi konusunda mevcut uygulamaların daha genişletilerek desteklemelerin yapılması uygun olacaktır.

D.5. KOP Bölgesi Hayvancılık Yatırımları Desteği Kapsamında

“Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ve Doğu Anadolu Projesi (DAP) Kapsamındaki İllerinde Kurulacak Damızlık Sığır İşletmesi Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi” kapsamında olduğu gibi KOP Bölgesi illerinde damızlık gebe düve (%40) ve makine (Süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı) (%40) alımına da destek verilmelidir.

DAP ve GAP kapsamındaki büyükbaş hayvancılık desteklemelerinde olduğu gibi KOP Bölgesi’nde küçükbaş hayvancılıkta da yatırımın %40’ı kadar damızlık hayvan desteği verilmelidir.

E. Sonuç

Bölgemizde hayvancılığın geliştirilmesi; eğitim, başarılı uygulamalar ve teşvik edici finans politikaları ile olabilmektedir. KOP Bölgesi’nde mevcut hayvancılık işletmelerinin ıslahı, modernizasyonu ve kapasitelerinin artırılması amacıyla yürütülmekte olan hibe desteklerine bölge yatırımcıları yoğun ilgi göstermektedir. Ancak, yapılan toplantılarda bu desteklemelerin KOP illerindeki doğrudan muhatapları tarafından belirtilen görüşlerden anlaşılacağı üzere bazı problemlerin olduğu görülmektedir. Bu problemler yatırımcıların bu desteklerden soğumasına dolayısıyla faydalanan yatırımcı sayısının azalmasına neden olmaktadır.

Yukarıda belirtilen problemlere bakıldığında GTHB’nin “KOP Hayvancılık Yatırımları Desteği” hibe uygulamalarında:

- Bölgeye ayrılan hibe ödeneğinin artırılmasına,

- Bölgeye ayrılan hibe oranının yükseltilmesine,
- GTHB tarafından belirlenen alt ve üst limitlerin genişletilmesine,
- Proje başvuru prosedürlerinin kolaylaştırılmasına,
- Proje hazırlama, ruhsat gibi giderlerin düşürülmesine,
- İzin ve ruhsat alma işlemlerinin kolaylaştırılmasına,
- KDV muafiyetinin sağlanmasına,
- Bölgeye yönelik alternatif desteklemelerin sağlanmasına,

yönelik beklentilerin öne çıktığı görülmektedir.

Ülkemizin ve Bölgemizin yeterli ve güvenilir hayvansal gıda talebini karşılamak amacıyla modern hayvancılık işletmelerinin sayının artırılması ve bu işletmelerin kurulması amacıyla yatırım yapacak yetiştiricilere sağlanan desteklerin önündeki engellerin aşılması sağlanmalıdır. Raporu konu olan KOP Bölgesi'nde sürü ıslahı, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık işletmelerinin yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması için de günümüz şartlarında bir imkan olan hibe desteklemelerinde yaşanan problemlerin raporda belirtilen ya da ilgili kurumların geliştirebileceği öneriler ile çözüme kavuşturulması Başkanlığımızca bölge hayvancılığı ve ülke gıda güvenliği açısından önemli görülmektedir.

Teşekkür

Uzmanlık alanlarına giren konularda detaylı bilgi veren ve tecrübeleri ışığında yol gösterici görüşlerini paylaşarak raporun şekillenmesinde katkı sağlayan Ek-2'de sunulan katılımcılara teşekkür ederiz.

Tanımlar

Bakanlık: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,

Hak Ediş: İl proje yürütme birimince hazırlanan ve ödemeye esas olacak raporu,

Hibe tutarı: Hibeye Esas Proje tutarının; İnşaat yatırımı için %50, alınacak damızlık koç-teke alımı için %80'inin nakdi tutarını,

İl Müdürlüğü: Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerini,

İl Proje Değerlendirme Komisyonu (İPDK): Valilik oluru ile Vali yardımcısı başkanlığında; İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme ile Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlerinden oluşan komisyonu,

İl Proje Yürütme Birimi (İPYB): Valilik oluru ile İl Müdürlüğü bünyesinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su ürünleri, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlükleri ile İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünde görev yapan birer teknik eleman veya veteriner hekimin katılımıyla en az beş kişiden oluşan birimi,

İşletme: Hayvanların barındırıldığı, tutulduğu, bakıldığı veya beslendiği kapalı, açık veya yarı açık sistem tesis durumundaki yerleri,

TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nü,

Uygulama Rehberi: Başvuru formlarının, yatırım projelerinde aranacak idari ve teknik detayların, izleme ve değerlendirme rapor örneklerinin, konu ile ilgili uygulama birimlerince tutulacak cetvellerin içinde yer aldığı Genel Müdürlükçe yayınlanacak olan rehberi,

Yatırımcı: Bu Tebliğ kapsamında yatırımı gerçekleştirmek üzere proje hazırlayıp başvuruda bulunan ve başvurusu kabul edilen gerçek ve tüzel kişileri,

ifade etmektedir.

EK-1. 2014 ve 2015 Yılı KOP Bölgesi Destekleme Verileri

Tablo 1. 2014 Yılı Damızlık Koç-Teke Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri					Gerçekleşen Destekleme Bilgileri					
	Proje Sayısı (adet)	Koç Sayısı (adet)	Teke Sayısı (adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Koç Sayısı (adet)	Teke Sayısı (adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Aksaray	259	1.517	6	2.280.000	1.824.000	195	923	0	1.375.500	1.100.400	75,3
Karaman	71	419	2	625.100	500.080	62	368	0	513.230	410.584	87,3
Konya	82	366	0	549.000	439.200	82	366	0	549.000	439.200	100
Niğde	128	741	1	1.112.250	889.800	112	615	1	887.125	709.700	87,5
KOP Bölgesi	540	3043	9	4.566.350	3.653.080	451	2282	1	3.324.855	2.659.884	83,5

Tablo 2. 2015 Yılı Damızlık Koç ve Teke Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri					Gerçekleşen Destekleme Bilgileri					
	Proje Sayısı (adet)	Koç Sayısı (adet)	Teke Sayısı (adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Koç Sayısı (adet)	Teke Sayısı (adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Aksaray	191	1.140	0	1.601.100	1.280.880	160	886	0	1.327.500	1.062.000	83,8
Karaman	244	1.482	174	2.352.250	1.881.800	52	192	136	386.500	309.000	21,3
Konya	1.131	5.032	195	7.688.250	6.150.600	585	2.340	79	3.563.250	2.850.600	51,7
Niğde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOP Bölgesi	1.566	7654	369	11.641.600	9.313.280	797	3418	215	5.277.250	4.221.600	50,9

Açıklama:

1. Niğde ilinde 2015 yılında koç talebinde bulunan çok sayıda yatırımcı olmuştur ancak Bakanlık koç başvurularını durdurmuş ve başvuru kabul edilmesine izin vermemiştir.

Tablo 3. 2014 Yılı Ahır Yeni İnşaat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri									Gerçekleşen Destekleme Bilgileri								
	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	3	3	0	0	0	3	0	828.000	414.000	2	2	0	0	0	2	0	534.000	267.000
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.									Proje başvurusu olmamıştır.								
Konya	18	18	10	6	8	12	0	4.501.600	2.250.800	2	2	2	1	1	2	1	330.474	165.237
Niğde	10	10	10	10	10	10	10	2.886.000	1.443.000	2	2	1	2	2	2	2	554.822	277.411
KOP Bölgesi	31	31	20	16	18	25	10	8.215.600	4.107.800	6	6	3	3	3	6	3	1.419.296	709.648

Açıklama:

- 1. Aksaray ilinde 3 adet proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 2'si tamamlanmış ve hak edişleri ödenmiştir. 1 projenin ise yer teslimi yapılmamış ve desteklemeye hak kazanamamıştır.*
- 2. Konya ilinde 18 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 2'si tamamlanmış ve hak edişleri ödenmiştir. Diğer 16 projenin ise işlemlerine devam edilmektedir.*
- 3. Niğde ilinde 10 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 2'si tamamlanmış ve hak edişleri ödenmiştir. Diğer 8 projeden 1'i tamamlanmıştır ancak ruhsat alamadığı için hibe ödemesi yapılamamıştır. 3 yatırımcı projesini yaptırmış ve yer tespitleri yapılarak iki yıl temrin süresi (inşaatı yapıp bitirme süresi) verilmiştir. 4 yatırımcı verilen süre içerisinde projelerini yaptırmamışlardır ve başvuruları iptal edilme aşamasındadır.*

Tablo 4. 2015 Yılı Ahır Yeni İnşaat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri									Gerçekleşen Destekleme Bilgileri								
	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	11	11	11	11	11	11	11	2.982.000	1.491.000	1	1	0	0	0	0	0	294.000	147.000
Karaman	8	8	0	0	1	0	0	1.958.103	946.543	1	1	0	0	0	0	0	220.120	110.060
Konya	210	210	112	83	124	175	4	49.398.500	24.699.250	1	1	1	0	1	1	1	434.101	147.000
Niğde	19	19	19	19	19	19	19	4.780.000	2.390.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOP Bölgesi	248	248	142	113	154	205	34	59.118.603	29.526.793	3	3	1	0	1	1	1	948.221	404.060

Açıklama:

- 1. Aksaray ilinde 11 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 1 tanesi tamamlanmış ve hak edişi ödenmiştir. 3 tanesinin yer teslimi yapılmıştır ve işlemleri devam etmektedir.*
- 2. Karaman ilinde 8 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 1 tanesi tamamlanmış ve hak edişi ödenmiştir. Diğer projelerden 3'ünün başvuru sahibi desteklemeden vazgeçmiş, 3 adedi ruhsat alma işlemleri aşamasında, 1 adedi ise inşaatına başlamış ve işlemleri devam etmektedir.*
- 3. Konya ilinde 210 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 1 tanesi tamamlanmış ve hak edişi ödenmiştir. Diğer 209 projenin ise işlemlerine devam edilmektedir.*
- 4. Niğde ilinde 19 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 8 yatırımcı projelerini yaptırma aşamalarında ve inşaatlarına başlamaları için 1 yıllık temrin süresi verilmiştir. Diğer 11 yatırımcının ise Bakanlıkça verilen süre içerisinde projelerini yaptıramadıkları için başvuruları iptal edilme aşamasındadır.*

Tablo 5. 2014 Yılı Ahır İnşaat Tadilat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri									Gerçekleşen Destekleme Bilgileri								
	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.									Proje başvurusu olmamıştır.								
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.									Proje başvurusu olmamıştır.								
Konya	8	8	3	2	4	5	0	738.000	369.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	7	7	7	7	7	7	7	1.422.000	711.000	2	2	1	2	1	2	2	151.438	75.719
KOP Bölgesi	15	15	10	9	11	12	7	2.160.000	1.080.000	2	2	1	2	1	2	2	151.438	75.719

Açıklama:

- 1. Konya ilinde 8 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden tamamlanan olmayıp işlemlerine devam edilmektedir.*
- 2. Niğde ilinde 7 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 2'si tamamlanmış ve hak edişleri ödenmiştir. Diğer 2 proje bitilmiş ve hak edişleri hazırlanmıştır ancak köy muhtarından tadilat izni alınamadığı için hibe ödemesi yapılamamıştır. 1 yatırımcı Bakanlıkça verilen süre içerisinde projesini yaptırmıştır ve yer tespiti yapılarak kendisine 1 yıl temrin süresi verilmiştir. 2 yatırımcı ise Bakanlıkça verilen süre içerisinde projelerini yaptırmadıkları için başvuruları iptal aşamasındadır.*

Tablo 6. 2015 Yılı Ahır İnşaat Tadilat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri									Gerçekleşen Destekleme Bilgileri								
	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ahır (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.									Proje başvurusu olmamıştır.								
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.									Proje başvurusu olmamıştır.								
Konya	104	104	0	0	0	0	0	10.288.000	5.144.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	5	5	5	5	5	5	5	642.000	321.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOP Bölgesi	109	109	5	5	5	5	5	10.930.000	5.465.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Açıklama:

- Konya ilinde 2015 yılında ahır inşaat tadilatı için 104 yatırımcı müracaatta bulunmuş ve bu müracaatlardan 25 tanesi İl Müdürlüğüne kabul edilmemiş ve 79 tanesi Bakanlığa iletilmiştir. Ancak ödenek yetersizliği nedeniyle uygulamaya alınmamış olduğu bildirilmiştir. Ahır veya ağıl tadilatlarında da yeni inşaat yapımlarında olduğu gibi inşaat ruhsatı ve proje istenilmektedir. Eski ahır ve ağılların büyük kısmında (%90 gibi) proje ve yapı kullanma izin belgesi bulunmadığından ruhsat için Belediyeye müracaat edilmesi durumunda eski yapılarla ilgili cezai işlem yapılmakta ve dolayısıyla tadilat projeleri yatırımcıya daha pahalıya mal olmaktadır. Ayrıca verilecek hibe oranı da yeni inşaatın yarısı kadar olduğundan hibenin cazibesi kalmamaktadır.*
- Bakanlık 2015 yılında ödenek yokluğu nedeniyle Niğde ilinde hiçbir inşaat tadilatı projesini yatırıma almamıştır.*

Tablo 7. 2014 Yılı Ağıl Yeni İnşaat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri										Gerçekleşen Destekleme Bilgileri									
	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Konya	1	1	0	1	0	0	0	1	50.000	25.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	6	6	0	6	0	0	0	6	600.000	300.000	4	4	0	4	0	0	0	4	347.284	173.642
KOP Bölgesi	7	7	0	7	0	0	0	7	650.000	325.000	4	4	0	4	0	0	0	4	347.284	173.642

Açıklama:

1. Konya ilinde 1 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu proje henüz tamamlanmamıştır ve işlemleri devam etmektedir.
2. Niğde ilinde 6 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 4 tanesi tamamlanmış ve hak edişleri ödenmiştir. 2 yatırımcı Bakanlıkça verilen sürede projelerini yaptırmadıkları için başvuruları iptal aşamasındadır.

Tablo 8. 2015 Yılı Ağıl Yeni İnşaat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri										Gerçekleşen Destekleme Bilgileri									
	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Karaman	12	12	0	0	0	0	0	0	1.252.406	560.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Konya	39	39	0	18	12	0	0	12	3.775.500	1.887.750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	7	7	0	7	0	0	0	7	700.000	350.000	2	2	0	0	0	0	0	1	162.434	81.217
KOP Bölgesi	58	58	0	25	12	0	0	19	5.727.906	2.797.750	2	2	0	0	0	0	0	1	162.434	81.217

Açıklama:

- 1. Karaman ilinde 12 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 9'unun başvuru sahibi desteklemeden vazgeçmiş, 1 adedi ise ruhsat alma işlemleri aşamasındadır. 2 adedi ise inşaatına başlamış ve işlemleri devam etmektedir.*
- 2. Konya ilinde 39 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden henüz tamamlanan olmayıp işlemleri devam etmektedir.*
- 3. Niğde ilinde 7 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu projelerden 2'si tamamlamış ve hak edişleri ödenmiştir. Diğer 5 yatırımcı İl Özel İdare'sinden ruhsat alamama nedeni ile Bakanlıkça verilen süre içerisinde projelerini yaptırılmamışlardır ve başvuruları iptal edilme aşamasındadır.*

Tablo 9. 2014 Yılı Ağıl İnşaat Tadilat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri										Gerçekleşen Destekleme Bilgileri									
	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Konya	1	1	0	1	0	0	0	1	25.000	12.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	3	3	0	3	0	0	0	3	125.000	62.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOP Bölgesi	4	4	0	4	0	0	0	4	150.000	75.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Açıklama:

- 1. Konya ilinde 1 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. Bu proje henüz tamamlanmamıştır ve işlemleri devam etmektedir.*
- 2. Niğde ilinde 3 proje Bakanlık tarafından yatırıma alınmıştır. 1 proje sahibi projesini tamamlamıştır ancak muhtardan tadilat izni alamadığı için hak edişi hazırlandığı halde hibe ödemesi yapılamamıştır. Diğer 2 yatırımcı ise Bakanlıkça verilen süre içerisinde projelerini yaptıramadıkları için başvuruları iptal edilme aşamasındadır.*

Tablo 10. 2015 Yılı Ağıl İnşaat Tadilat Desteği

İl Adı	Başvuru Bilgileri										Gerçekleşen Destekleme Bilgileri									
	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)	Proje Sayısı (adet)	Ağıl (adet)	Gübre Çukuru (Adet)	Yem Deposu (Adet)	Silaj Çukuru (Adet)	Süt Sağım Odası (Adet)	Soğutma Sistem Odası (Adet)	Küçükbaş Yıkama Ünitesi (Adet)	Proje Tutarı (TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Aksaray	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Karaman	Proje başvurusu olmamıştır.										Proje başvurusu olmamıştır.									
Konya	10	10	0	0	0	0	0	0	468.400	234.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niğde	1	1	0	1	0	0	0	1	50.000	25.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOP Bölgesi	11	11	0	1	0	0	0	1	518.400	259.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Açıklama:

- Konya ilinde 2015 yılında ağıl inşaat tadilatı için 10 yatırımcı müracaatta bulunmuş ve bu müracaatlardan 1 tanesi İl Müdürlüğüne kabul edilmemiş ve 9 tanesi Bakanlığa iletilmiştir. Ancak ödenek yetersizliği nedeniyle uygulamaya alınmamış olduğu bildirilmiştir. Ahır veya ağıl tadilatlarında da yeni inşaat yapımlarında olduğu gibi inşaat ruhsatı ve proje istenilmektedir. Eski ahır ve ağılların büyük kısmında (%90 gibi) proje ve yapı kullanma izin belgesi bulunmadığından ruhsat için Belediyeye müracaat edilmesi durumunda eski yapılarla ilgili cezai işlem yapılmakta ve dolayısıyla tadilat projeleri yatırımcıya daha pahalıya mal olmaktadır. Ayrıca verilecek hibe oranı da yeni inşaatın yarısı kadar olduğundan hibenin cazibesi kalmamaktadır.*
- Bakanlık 2015 yılında ödenek yokluğu nedeniyle Niğde ilinde hiçbir inşaat tadilatı projesini yatırıma almamıştır.*

Tablo 11. KOP Hayvancılık Yatırımları İcmali (Ocak 2016 itibariyle)*

Yıl	Talep Edilen Destek Tutarı (TL)	Gerçekleşen Destek Tutarı (TL)
2014 yılı	9.240.880	3.618.893
2015 yılı	47.362.023	4.706.877
TOPLAM	56.602.903	8.325.770

*: 2014 ve 2015 yılı inşaat yatırımları çalışmaları yatırımcılar tarafından devam etmektedir. Yatırımların son durumu kesinleşince yıllık gerçekleşen desteklemeler ortaya konulacaktır.

EK-2. Toplantı Katılımcı Listesi

Aksaray İli Toplantısı Katılımcı Listesi - 17.09.2015		
Katılımcı	Kurumu	Görevi
Bestami ZABUN	Aksaray İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İl Müdürü
Mevlüt VANOĞLU	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	PGK Koordinatörü
Burak ÖZDEMİR	Aksaray İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü-Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesi	Şube Müdürü
Ali ORUÇ	Aksaray İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü-Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesi	Tekniker
Taner GÜZEL	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Ziraat Mühendisi
Kübra BİÇER	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Veteriner Hekim
Emrah KARAASLAN	Aksaray Ziraat Odası	Ziraat Mühendisi
Kadir ALTINKAYA	Aksaray Hayvancılık Kooperatifleri Birliği (HAYKOOP)	Başkan Yrd.
Tayyar Özgür UÇAR	Aksaray Kırmızı Et Üreticileri Birliği	Ziraat Mühendisi
Tekin YARAR	Aksaray İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Sorumlu Müdür
Bayram AÇIKGÖZ	Aksaray Ziraat Mühendisleri Odası	Başkan Yardımcısı
Dursun KAŞLI	Aksaray Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Ziraat Mühendisi

Karaman İli Toplantısı Katılımcı Listesi - 13.10.2015		
Katılımcı	Kurumu	Görevi
A. Haşim KESKİN	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İl Müdür V.
Baran Yavuz YÜREKLİ	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İl Müdür Yrd.
Abdullah KAYA	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İl Müdür Yrd.
Mevlüt VANOĞLU	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	PGK Koordinatörü
Oğuz GÜL	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesi	Şube Müd. V.
Emin ŞİMŞEK	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Vet. Hek. - Proje Sorumlusu
Ali TEK	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesi	Veteriner Hekim
Birol ÇİÇEK	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Vet. Sağ. Tek.
Siyami İÇEL	Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Vet. Sağ. Tek.

Remzi ÖZLER	Karaman İl Özel İdaresi	İnşaat Tek.
İrfan ÖZCAN	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Yük. Ziraat Müh.- Proje Uzm.
Kübra BİÇER	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Veteriner Hekim
Cahit CENK	Karaman Veteriner Hekimler Odası	Veteriner Hekim
Osman YEŞİLTAŞ	Karaman Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği	Başkan
Hasan TATLIPINAR	Karaman Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Başkan
Muharrem KOÇAK	Karaman Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Sorumlu Müd. - Vet. Hek.
Memiş ELÇİÇEĞİ		Yatırımcı
Bayram ÇELİK		Yatırımcı
Ufuk KOÇAK		Yatırımcı

Konya İli Toplantısı Katılımcı Listesi - 24.12.2015		
Katılımcı	Kurumu	Görevi
Mehmet KOYUNCU	Konya Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı	Şube Müdürü
Adem ERDAL	Ereğli Belediyesi	Başkan Yrd.
Türev YILDIRIM	Ereğli Belediyesi	Mimar
Sami YILMAZ	Çumra Belediyesi	İnşaat Mühendisi
Ali TUTAK	Çumra Belediyesi	Memur
Abdülmuttalip DEMİREL	Seydişehir Belediyesi	İmar ve Şehircilik Müd.
Orhan ÖZEL	Seydişehir Belediyesi	Kırsal Hiz. Müd.
Emin KARGIN	Kulu Belediyesi	İmar İşleri
Kerim MUZAÇ	Konya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Şube Müdürü
Mevlüt VANOĞLU	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	PGK Koordinatörü
Zafer AKKUŞ	Konya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ziraat Mühendisi
M. Ümit YORGANCILAR	Konya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ziraat Mühendisi
Sait YALTIRAK	Konya İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	İnşaat Mühendisi
İrfan ÖZCAN	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Yük. Ziraat Müh.- Proje Uzm.
Kübra BİÇER	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Veteriner Hekim
Süleyman ARMAĞAN	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Ziraat Mühendisi

Aşkın YAŞAR	Konya Veteriner Hekimler Odası	Prof. Dr., Başkan
Fahriye ÖZTÜRK	Konya Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Zir. Yük. Müh.
Reyhan ARSLAN	Konya Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Ziraat Mühendisi
Ramazan BENLİ	Konya Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Vet. Sağ. Tek.
İsmail Uğur KAFALIER	Konya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Sorumlu Müdür
Ulviye AYDEMİR	Merkez Meram Ziraat Odası	Ziraat Mühendisi
Ramazan ÖZER	Voya Sağ. Gıd. Hay. Ltd. Şti.	Sahibi
Hüseyin YILDIZ	Güraltaş Danışmanlık	Danışman
Murat FERAHKAAYA		Danışman
Lütfi AVCI		Yatırımcı - Vet. Hek.
Mehmet KOÇAK	İsmil Mahallesi	Yatırımcı
Şakir BOLKUR		Yatırımcı

Niğde İli Toplantısı Katılımcı Listesi - 06.10.2015		
Katılımcı	Kurumu	Görevi
H. Yusuf PARLAK	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İl Müdür Yrd.
Mevlüt VANOĞLU	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	PGK Koordinatörü
Bülent AKDEMİR	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesi	Şube Müdürü
Adem İĞDELI	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesi	Şube Müdürü
Süleyman UĞURLU	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesi	Şube Müdür V.
Mustafa ESİN	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesi	Veteriner Hekim
Hasan EREN	Niğde İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şubesi	Teknisyen
Gürsel ÜNAL	Niğde İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	İnşaat Teknikeri
Kenan REYHANDALI	Çamardı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İlçe Müdürü - Ziraat Müh.
Muzaffer GEYSOĞLU	Ulukışla İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	İlçe Müdürü
Muzaffer DEMİRCİ	Altınhisar İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Veteriner Hekim
Mustafa CEBECİ	Çiftlik İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Vet. Sağ. Tek.

Enver TOKLU	Bor İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Veteriner Hekim
Çetin ERSOY	Niğde İl Özel İdaresi	Ziraat Teknikeri
İrfan ÖZCAN	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Yük. Ziraat Müh.- Proje Uzm.
Kübra BİÇER	KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Veteriner Hekim
Hüseyin TURGUT	Niğde Ziraat Odası	Mühendis
Meral DEMİRDAĞ	Altunhisar Ziraat Odası	Memur
Kadir DELEN	Bor Ziraat Odası	Genel Sekreter
Bilal ÇINAR	Çamardı Ziraat Odası	Başkan
Bilal UĞUR	Çamardı Ziraat Odası	Başkan Yrd.
Rüstem GÜNDOĞDU	Çiftlik Ziraat Odası	Genel Sekreter
Ö. Serdar KIZAR	Niğde Veteriner Hekimler Odası	Vet. Hek. - Yön.
Mustafa ÜNAL	Niğde Arı Yetiştiricileri Birliği	Başkan
Nuh ORHAN	Niğde Arı Yetiştiricileri Birliği	Danışman
N. Kemal DEMİRDOĞAN	Niğde Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	Sor. Müd.
Adeviye AKÇA	Niğde Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Ziraat Mühendisi
Osman ERDOĞAN		Yatırımcı
Süleyman SAYAR		Yatırımcı